

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

gran, jämte godt fiske uti båge sjöarne, och utaf ofwonnande Hemman är det ena försedt med ny byggnad til man- och laduhus, samt åker til 30 tunnors årligt utsäde, förutan en tredjedel lagt uti träde, och 100 två-betes-las hårdwals-hö: desutom giftes del i en stor mässe, hwoilken nyttjas så wäl til mulbete, som torffkärning. Under Gården ligga 4 torp; och det förä Hemmanet brukas af trenne Bönder, som utom skatten, med tilhjelp af Torparne, bruka store Gården; och äro ågorne både goda och låtbrukta. Båge Hemmanen ligga nära till samman. Om priset häruppå, samt om wilskoren wid tilträdnigen, erhålles underrättelse hos Handelsmannen, Herr Carl Habicht.

En stor och hwaldfder källare, under Ängelsta kyrkan här i Staden, kan emot hyra tilträdas: om hyres-summan yrar sig Herr Robert Hall.

Uppå Lundby Prestegård uti Wätle Härad, kommer den 20 och 21 dennes at genom offentlig aucion försäljas silfwer, ten, koppar, messing, stål- och järn-sorter, porcellain, glas, fång-flåder, meubler, lerkårl och husgeråds-saker, item hästar, drag-oxar, goda mjölke-kor, och unga kreatur, jämte får af Spanst art, och gårds-redskap, m. m. Aucionen begynnes kl. 9 om morgonen.

I Herr Benjamin Hellings hus, beläget på Kronhusgatu-hörnet, kan en stor spannemåls-wind, och en saltbod emot hyra bekommas.

Den 5 Maji sker sextonde dragningen af Hospitals-lotteriet.

* * * *

Bihang

af

Göteborgska

Magasinet.

Lördagen, den 23 April, 1763.

Fortfölning af föregående utdrag.

Herr Adjuncten stadfäster widare den satsen, som han i föreläsningarne yrkat, nämligen at Riket har hwarken winst eller förlust af Werelens högre eller lägre råknwärde, så wida den winner någon stadighet. Sverige skulle tidet annars ifrån längre tider alltför mycket, emedan Werel-priset ifrån år 1604 stigit ofjämförligen. En Riksdaler, som nu gäller ofwer 18 Daler, kostade den tiden allenast 1 Dal. och 4 öre; och råknwärdet har städse tilltaget i samma mån, som penningarne blifwet lättare, och flera Mark eller Daler af Skeppundet utmyntade. Myntad koppar är hos utlänningen ej mera wärd, än omyntad, antingen Skeppundet förmyntas til

R

til

tages för en betingad myckenhet metall på utrikes ort.

Herr Författaren har således bewist, at myntets uphögda råknwärde warer hos oss ifrån längre tider orsak til en stegrad cours: ingen ting är ljusligare, än det samma, så widaman fordom fädt i Riksdaler för i Dal. R:mt, och kursen inom 160 år stiget från 1 til 18 i samma mynt. Jckedesmindre styrker Herr Adjuncten ifrån myntets häftiga nedsjätning, och upräknar s. 34. de många oredor, som skulke, på den händelsen, säkert upkomma. // Här äro egendomar köpte och sålde, säger han, penningar wärlade, näringar anlagde, hus upbyggde, gamla skulder betalte, nya lån gjordes, Contracter ingångne, panter wärderade, och alt detta grundar sig på nu warande pris och wärdertagne mynt. I synnerhet äro sedan 1756 otaliga lån gjordes i Banquen, på den offentliga försäkran, at betalningen skulle få ske genom 6 för 100 årligen, m. m. De som emottaget lånen, hafwa ej undfädt annat mynt, än sedlar, hwilke Banquen, efter des utlåtelse af den 23 Octob. 1745 betalar med slantar. Huru kunna de då påläggas, at återbetala 18 Daler, som gullet i Riksdaler, med 2 dito? // Författaren lägger til: // Om alla sist utkomna nya Förordningar, angående Banco-afbetalningar, skola uphäfwas; om våra nu brukeliga Daler skola affkaffas, och förbytas i tyngre; om lån och andra Contracter skola betalas i annat mynt,

mynt, eller med högre wärde än det, hwares ter de blifwet betingade; så upkommer en allmän oreda, och osäkerhet, som man icke efter behag kan undwika. //

Korta lärda Nyheter.

Uti Swenske Mercurius, och månaden Martius, finnes utom åtskillige andre wakre Artiklar, en Epitre au Peuple, författad af Herr Thomas. Jag wil här inrycka slutet:

Qu'importe, lorsqu'on dort dans la nuit
du tombeau,
D'avoir porté le sceptre, ou trainé le ra-
teau?
L'on n'y distingue point l'orgueil du
diadème;
De l'Esclave et du Roi la poussiere est
la même.
Peuple, d'un œil serein envisage ton sort.
N'accuse point la vie, et meprise la mort.
La vie est un éclair; la mort est un asile.
Le vice seul est bas; la vertu fait le rang;
Et l'homme le plus juste est aussi le plus
grand.

Huru skön är icke bland annat den sidske tanken?

til 300 eller 900 Daler. Om Riksdalven behålles wid sit strot och korn, ehuru kopparpenningarne präglas til större antal af Skeppundet; så måste ju flere sådana försvagade penningar betalas, innan de tillsammans utgöra en sådan wigt af koppar, som går up emot en Riksdaler. Och som Skeppundet af kopparen waret föga mera wärdt, än 50 Banco-Riksdaler, sedan tull och flera omkostningar wid utförslen blifwet afdragne; så måste de kopparpenningar, som swara mot en Riksdaler, alltid wäga 8 marker metalwigt, antingen de utgöra et större eller mindre antal, och antingen de betalas i plåtar, slantar eller runstycken. När man därföre gör en nödig skildnad imellan penningarnes halt och antal, finner man, at namnet och räknewärde gör i Wexel-handel hwarcken winst eller förlust, allena tyngden och finheten af de wärlade metallerna blir på bägge ställen enahanda. Med Författaren instämmer den djupförfinnige Angeländaren Locke, som säger: At hafwa våra myntade metalstycken en femtedel större och tjockare, eller en femtedel mindre och lättare, än de nu äro; skulle hwarcken wara fördel eller skada för Angeland, om de städse så waret. En annan säger: När myntsorterna äro mot hwar annan wäl proportionerade, efter halt och wärde; är det lika mycket, antingen deras räknewärde är högt eller lågt.

Ingen ting har i Sverige waret förändrigt, än Dalertalet; och är det föga begripes

ligt

ligt än i dag. En Daler betyder undertiden et stycke guld, icke sällan silfwer, oftare koppar: stundom en större, stundom en mindre wigt af samme metall, ält efter olikheten och förändringarne i myntfoten. Nu förtiden hafwer man 10 olika slag af Dalrar, som äga utom blotta namnet, ingen vidare gemenskap. Swilken af alle desse är den rätte Dalern? 8 marker koppar, utmyntade til våra runstycken, heta 18 Dal. 24 öre, men i slantar jämt 18 Daler, i gamle halförar 12 Daler, och i plåtar 10 Dal. 25 öre och 3 femtedelar. Som nu hwarcken Banquen, eller enskifte personer, wälja för Banco-sedlarne betala annat kopparmynt, än slantar; så betyda förmodeligen 18 Dal. i sedlar ej mer, än 8 marker koppar, det är en Riksdaler, tills utlänska kopparpriset antingen stiger eller faller. Efter almånnas talesättet fördras 4 Mark, eller 32 öre, til en Daler; han må wäga mer eller mindre, och bestå af silfwer, guld eller koppar: däremot förlorar en Riksdaler sit namn, om han ej består af silfwer til behörig wigt och finhet. Jag wil här inrycka twånne andra Philosophiska begrep i dylikt åmne, där redige tankar äro lika så angelägne, som i Metaphysik. Swad är myntfot? Författaren kallar den et förordnande, hwarefter wist antal penningar, af en gifwen qwantitet metall, kommer at utmyntas. Swad är realiteten af Wexel-coursen? Herr Adjuncten swarar: en wäl myckenhet metall, som gifwes och

Swad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgska Werel-priset.

Onsdagen, den 20 April,

London	- -	86	- -	Dal. Rmt.
Amsterdam	- -	81	- -	Nr. f. Rmt.

Antonne äro Skepparne Georg Fothergill ifrån Newcastle och Walsborg med barlast och ost, Teunis Habbes ifrån Amsterdam med tunne-band, Johan Haesloop ifrån Bremen med barlast, Georg J. Zett ifrån Ringhorn med dito, Thom. Gray ifrån Peterhead med dito, Erven Stare ifrån Hull med dito, och Charles Storn ifrån Wells med spannemål.

Utgångne äro Skepparne Robert Tod til Lieth, Georg Findlay til Islesman, Petter Jfwarsson til Wlith, och Håkan Olufsson til Granferike med järn och bräder, Alexander Berg til Hamburg med järn och silltran, item Jöns Holst til Nantes med järn, stål, spik, bräder och Ostindiskt gods.

Helsingör. Den 8 April gingo härigenom Skepparne And. Lundwall, Lars Egerman och Magnus Sjögård ifrån Göteborg til Moskoping, Stettin och Wolgast med sill. Små

Små Kyrko-tidningar.

Comministern uti Thöle Pastorat, Hr. Birger Möller, är d. 20 dennes med döden afgången.

I Dyfka Församlingen födde 2 barn: Döde Skomakaren, Carl Meyl ifrån Cassel, och Enskan Magdalena Helgeson, af Eriksonske släkten, här i Staden, 78 år gammal.

Rundgörelser.

Hans Majestet, Konungen i Danmark och Norge, förkunnar en General-Pardon för alle utur Des Riken och Länder afwekne, och utan lof öfwer tiden uteblefne sjömän. På begäran, inryckes här näst, ord ifrån ord, ur Swenska wifan N:o 29, sielfwa återkallelse-skriften.

Den 20 dennes, eller förledne Onsdag, är en röd saffians-tasse-bok, med följande rewerser, förkommen: nämligen

En rewers til sedel-hafswaren, daterad den 8 Maji 1762, stor 1400 Daler Smt, utgifwen af framledne Directeuren, Herr Abraham Brill.

En dito til ordres, daterad den 24 Januarii 1763, stor 3375 Daler Smt, utgifwen af Herr Lars Kähre.

En dito til ordres, daterad den 30 Decemb. 1762, stor 236 Dal. Smt, utgifwen af Handelsmannen, Herr Nils Colander.

En

En dito til ordres, daterad den 19 Januarii 1762, stor 2 1/3 Daler S:mt, utgifwen af Handelsmannen, Herr Gabriel Hans Ullman.

En dito til ordres, daterad den 13 Decemb. 1760, stor 8 Daler S:mt, utgifwen af Herr Peter Paulin: desutan 20 Daler S:mt contant i småsedlar.

Härwid påminnes, at sedlarne, utom rätt ägarens händer äro til intöfen hos wederbörande förbudne. Den som återställer syndet, har dock skälilig wedergållning af ägaren at förwänta; hwarom mundteligen.

Den bekanta Dagboken, författad af Herr Hülphers, öfwer en resa genom Kopparbergss Höfdingedöme, säljes nu på Langiska Bocktryckeriet för 8 Daler S:mt.

Äfwenledes äro exemplar af Herr Professor Gommelii Gråkiska Grammatica från Lund hitfände, som komma wederbörligen härifrån at afhentas, och til Scholarnes förnödenhet utlemnas. Hwad exemplaret kostar, läser redan wara bekant.

Eho som skulle äga någon fordran uti afledna Fru Rådmanstans, Anna Elisab. Swarbs, storbhus, han anmäla sig nu ofördröjeligen hos Regements-Pastorn, Herr Anton Grimbeck.

Om någon husägare i Haga, Masthugget eller på gamla Hwarfvet, har 4 boningsrum, utom wisthus, kök, källare och wind, at förhyra; densamme anmäla sig hos Sadelmakaren Fock. Likaledes, om någon har en rese-chaise til salu, anmäla han det på Tryckeriet.

* * * *

Bihang

af

Göteborgska

Magasinet.

Lördagen, den 30 April, 1763.

Samling af några Westgötiska Landskaps-ord.

Andrik, Ankebonde.	Bresla, utströdt eller utbredthö. Påbredsla, fångtäckte.
Ankor, Ander.	Bringebär, hallon.
Binda strumpor, stieka strumpor.	Brånle, wed.
Bislag, förstugo=quist.	Bälwante, stor skinnwante.
Blasta, twätta.	Bynka, bedja.
Bliga, se stint.	Bärma, tunnmedranf.
Blågda, slå wiggas uti något.	Daska, gå smått.
Blågde, wigge.	Djekne=penngar, söknegång.
Blånna, blanning af watten och mjölk.	Dicka med, följa med.
Dos, halm under freatur.	Dopp, sauce.

G

Drög